

**«МІЖРЕГІОНАЛЬНА ВЗАЄМОДІЯ  
ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ  
В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ  
ЕКОНОМІКИ»**

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ  
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

м. Умань  
18 - 19 травня 2018 р.

**Умань  
2018**

УДК  
ББК

Рекомендовано до друку вченою радою факультету менеджменту Уманського національного університету садівництва (протокол № 5 від 21 травня 2018 р.)

### **Редакційна колегія**

**ДОВБІШУК І.** – доктор, професор кафедри морського бізнесу та логістики Бременського університету;

**ШКОЛЬНИЙ О.О.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту Уманського національного університету садівництва;

**ДИМА О.О.** – д.е.н., професор кафедри маркетингу, заступник декана факультету маркетингу Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана;

**ВЕРНЮК Н.О.** – к.е.н., доцент, декан факультету менеджменту Уманського національного університету садівництва;

**НОВАК І.М.** – д.е.н., доцент, заступник декана факультету менеджменту з наукової роботи Уманського національного університету садівництва;

*За достовірність інформації відповідальність несуть автори публікацій.*

Міжрегіональна взаємодія логістичних систем в умовах трансформації економіки: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Умань, 18-19 травня 2018 р. / Редкол.: Школьний О.О. (відп. ред.) та ін. – Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2018. – 136 с.

Збірник містить доповіді наковців, які були розглянуті на міжнародній науково-практичній конференції «Міжрегіональна взаємодія логістичних систем в умовах трансформації економіки», що відбулася 18-19 травня 2018 р. в м. Умань. У наукових матеріалах висвітлюються проблемні питання розвитку логістики в Україні.

Розраховано на наукових співробітників, викладачів, аспірантів, студентів та фахівців, які займаються питаннями розвитку системи логістичного менеджменту.

This project is supported by the DAAD with funds from the Federal Ministry for Economic Cooperation and Development.

**DAAD**

Deutscher Akademischer Austauschdienst  
German Academic Exchange Service



УДК  
ББК

Уманський національний університет садівництва, 2018

## Зміст

<i>William H. Meyers</i> Commodity markets and trade to 2027: major drivers and challenges	6
<i>Альошкіна Л.П.</i> Підвищення ефективності виробництва лісогосподарських підприємств за умови створення повнофункціональної логістичної системи	7
<i>Антонюк Г.Я.</i> Географічне зазначення походження товару: значення і перспективи застосування в Україні	10
<i>Богашко А.Л.</i> Развитие логистической инфраструктуры в АПК	12
<i>Брояка А.А.</i> Розвиток експортного потенціалу харчової галузі в умовах глобалізації	15
<i>Вернюк Н.О., Новак І.М.</i> Перспективи розвитку транспортної логістики в Україні	18
<i>Вінницька О.А.</i> Неподаткові надходження в контексті наповнення місцевих бюджетів України	21
<i>Гарматюк О.В.</i> Збутова діяльність як важливий фактор розвитку фармацевтичних підприємств	23
<i>Гоменюк М.О.</i> Удосконалення управління матеріально – технічним забезпеченням сільськогосподарських підприємств	26
<i>Гришанова О.В.</i> Логистические центры в Республике Беларусь	29
<i>Даценко Б.С.</i> Теоретико-методичні засади формування логістичних систем сільськогосподарських підприємств	32
<i>Дерещук Ю.В.</i> Інтеграції та координації бізнес-процесів міжнародного транспортного забезпечення	35
<i>Длугоборська Л.В.</i> Особливості управління ризиками на вітчизняних садівничих підприємствах	38
<i>Загороднюк О.В.</i> Аналіз логістичної системи ПАТ «Птахокомбінат «Бершадський» та обґрунтування напрямків її удосконалення	41
<i>Кирилюк І. М.</i> Логістичний аспект управління туристичними підприємствами	44
<i>Kirieleva E.A.</i> Food supply chain development in ukraine as a way to agricultural sector growth	46
<i>Клименко Л.В., Халахур Ю.Л.</i> Світові тенденції розвитку логістичної інфраструктури	48
<i>Коваленко Г.О.</i> Нормативно-правова база логістичного обслуговування експортного ланцюга продукції олієжирової галузі	51
<i>Коваленко Л.Г.</i> Логістичні системи у ресторанному бізнесі	54
<i>Кожухівська Р.Б.</i> Маркетингова логістична стратегія підприємств туристичної галузі	57
<i>Колеснікова А.С.</i> Логістичні транспортні систем в національній економіці України	60
<i>Колос К.С.</i> Особливості формування логістичної стратегії ТОВ «Нова	62

пошта»	
<i>Корман І.І.</i> Використання методів непрямого маркетингового ціноутворення в умовах трансформації економіки	64
<i>Криворучко А.І.</i> Особливості формування логістики транспортно-експедиційних послуг в Україні	67
<i>Кузьмінов М.В.</i> Розвиток експорту сільськогосподарської продукції КНР	70
<i>Кустріч Л.О.</i> Організація управління логістичною системою	72
<i>Мазур Ю.П.</i> Особливості логістичного забезпечення підприємств птахівництва	75
<i>Макушок О.В.</i> Оптимізація логістичних процесів в сільськогосподарських обслуговуючих кооперативах	77
<i>Малюга Л.М.</i> Інформаційне забезпечення туристичних підприємств на засадах логістики	80
<i>Петренко Н.О.</i> Управління складською логістикою	83
<i>Півторак М.В.</i> Продовольча безпека країни в контексті глобалізаційних процесів	85
<i>Пітель Н.Я.</i> Інноваційні системи управління логістикою вітчизняних підприємств	87
<i>Пітель Н.Я., Глухий М.В.</i> Проблеми розвитку транспортного сектору України	90
<i>Побережець Н. Б.</i> Зовнішньоторговельні пріоритети України на світовому ринку продукції олійних культур	93
<i>Поворознюк І.М., Литвин О.В.</i> Ресторанна логістика як важлива складова підвищення конкурентоспроможності підприємства	96
<i>Подзігун С.М.</i> Особливості управління в стратегічному розвитку об'єднаних громад	98
<i>Проворотний Д.О., Тарасенко Д.П.</i> Закордонний досвід впровадження логістики в Україні	100
<i>Рибчак В.І.</i> Стратегія оптимальних логістичних процесів	102
<i>Слатвінський М. А.</i> Окремі питання фінансового забезпечення розбудови інфраструктури міст і підвищення їх інвестиційної привабливості	106
<i>Слюсарєва Л.В.</i> Роль логістичного аналізу в управлінні збутовою діяльністю аграрного підприємства	108
<i>Соковніна Д.М.</i> Інтеграція маркетингу та логістики в Україні	111
<i>Сопільняк І.С.</i> Особливості збуту органічних продуктів харчування в інтернет-магазинах	113
<i>Ткаченко А.В.</i> Теоретико-методичні засади використання логістичних підходів до організації збуту сільськогосподарської продукції	115
<i>Хаєцька О.П.</i> Перспективи розвитку зовнішньоекономічної діяльності агропромислових ринків	118
<i>Чвертко Л. А.</i> Діяльність страхових брокерів як суб'єктів системи управління ризиками в Україні	121
<i>Чукурна О.П., Давидова Г.В.</i> Інноваційні технології в сфері логістичних	124

### **Список використаних джерел:**

1. Пономарьова Ю.В. Логістика: навч. посібник / Ю.В. Пономарьова. – К.: ЦНЛ, 2003. – 189 с.
2. Лагоцька Н.З. Уточнення змісту та актуальні принципи збутової політики підприємства/ Н.З. Лагоцька // Бізнес-інформ. – 2014. – №5 – С. 302-305.
3. Белоусова О. С. Оцінювання ефективності збутової діяльності в рамках маркетингової політики розподілу промислового підприємства / О.С. Белоусова, О. Л. Клименко, К. В. Лещина // Держава та регіони. Сер. Економіка та підприємництво. – 2011. – Вип. 4. – С. 78-81.
4. Ткачова А.В. Логістичні витрати як критерій оптимізації логістичного управління / А.В. Ткачова // Наукові праці ДонНТУ. – 2009. – № 36-2. – С. 88–93.

## **ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРОПРОМИСЛОВИХ РИНКІВ**

**О.П. Хаєцька**

*Кандидат економічних наук*

*Вінницький національний аграрний університет*

Зовнішньоекономічна діяльність є важливим чинником, що впливає на динаміку та структуру національної економіки. В аграрному секторі розвиток зовнішньоекономічної діяльності має ряд особливостей, як соціально-економічного так і природно-біологічного характеру. За рахунок виробництва продуктів харчування, сировини для промисловості агропромисловий комплекс країни забезпечує продовольчу безпеку держави.

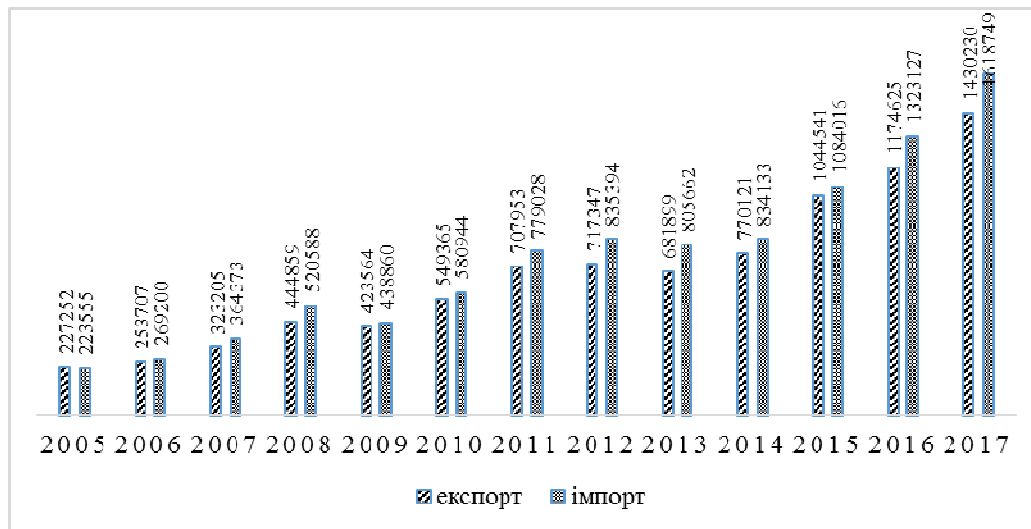
Зовнішньоекономічна діяльність агропромислових ринків є формою господарської діяльності, яка пов'язує технологію виробництва сільськогосподарської продукції з науково-технічною діяльністю та системою міжнародного просування аграрної продукції на світовому ринку.

Слід відзначити позитивні тенденції у розвитку агропромислового комплексу України в останні роки. Аграрний сектор економіки України є одним із провідних секторів економіки, забезпечує достатній рівень продовольчої безпеки країни та здійснює ефективну експортну політику, забезпечуючи близько 10-15 % річного обсягу товарів і послуг, у сільському господарстві зайнято близько 23 % робочої сили країни [1].

Динаміку зовнішньоекономічної діяльності України з 2005 по 2017 роки представлено на рис.1.

Якщо проаналізувати обсяги експорту та імпорту протягом досліджуваного періоду часу, спостерігається тенденція до зростання. В структурі зовнішнього балансу України, в динаміці за роками відсоток експорту до ВВП становить 46-52 %. За останні 5 років частка продукції аграрних галузей у структурі експортної виручки України зросла з 27% у 2013 році до 41% у 2017 (табл.1). Проте разом із зростанням об'ємів експортно-імпортних

операцій відмічається, що імпорт в останні роки значно опереджає експорт, їх різниця сягає іноді 8 % ВВП. Даний показник має позитивну динаміку, що негативно впливає на розвиток та конкурентоспроможність вітчизняного ринку та на сальдо зовнішнього балансу.



**Рис. 1** Обсяги експорту та імпорту України в динаміці за роками, млн грн [2]

В останні роки у зовнішній торгівлі спостерігається тенденція до скорочення виручки від експорту товарів в цілому та агропромислової продукції зокрема, але у 2017 році відбулося зростання експорту сільськогосподарської продукції, який склав 17,8 млрд дол. США, що на 16% більше ніж у 2016 році. Високі показники рекордного обсягу експорту спостерігалися у 2012 році (17,9 млрд дол США) [3].

Варто відзначити, що основу аграрного експорту становить експорт сировини (продукція рослинного походження: пшениця, кукурудза, ячмінь та соєві боби). Частка даної продукції в структурі становить близько 55%.

Структуру експорту аграрної продукції України представлено в таблиці 1.

*Таблиця 1*

**Структура експорту аграрної продукції України [4]**

Товарні групи / Роки	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Експорт, усього млн. дол	51430,5	68394,2	68809,8	63312,0	53901,7	38127,1	36361,7	43266,6
Агропродовольчий експорт, усього млн. дол	9936,1	12804,1	17880,6	17024,3	16668,8	14563,0	15281,7	17758,4
I. Живі тварини; продукти тваринного походження, млн. дол	771,4	936,6	961,3	1084,1	1014,4	823,4	775,0	1109,0
II. Продукти рослинного походження, млн. дол	3976,3	5532,0	9213,9	8875,9	8736,1	7971,4	8093,7	9216,4
III. Жири та олії тваринного або рослинного походження, млн. дол	2617,3	3396,4	4211,5	3507,1	3822,0	3299,8	3962,9	4605,7
IV. Готові харчові продукти, млн. дол	2571,1	2939,1	3493,9	3557,2	3096,3	2468,4	2450,1	2827,3
Частка агропродовольчого експорту в загальних обсягах експорту, %	19,3	18,7	26,0	26,9	30,9	38,2	42,0	41,0

Як видно з таблиці 1 в грошовій формі структура експорту в цілому та аграрної галузі зокрема збільшується. Це зростання відбулося у 2012 році та до сьогодні, у 2017 частка агропродовольчого експорту незначно скоротилась. В структурі експорту переважали продукти рослинного походження та жири і олії тваринного або рослинного походження.

В українському експорті в 2016-2017 років переважали продовольчі товари, сировина для їх виробництва та чорні і кольорові метали, а також вироби з них. Головними продуктами експорту були: олія соняшникова та насіння олійних культур; зернові культури (ячмінь, пшениця, кукурудза); соя; м'ясо і харчові субпродукти свійської птиці; молоко та молочні продукти; сири; масло вершкове; риба; цукор та кондитерські вироби з нього; хлібобулочні вироби; горілка та спирт етиловий [3].

Основним ринком збуту української аграрної продукції залишається ринок Азії (45-48% в структурі українського експорту). Основними країнами-партнерами були Індія, Туреччина і Китай. Також українські товари експортувались до Нідерландів, Іспанії та Італії (32%) та країни Африки (14%).

Що стосується імпорту, то в 2016-2017 роках спостерігалось зростання обсягів імпорту всіх товарних груп крім мінеральних продуктів та категорії «різне», при цьому найвищі темпи зростання продемонструвала товарна група «Машини, устаткування, транспортні засоби» [3].

У 2017 році імпорт продукції АПК зріс на 10,5% порівняно з 2016 роком. Збільшився імпорт алкогольних напоїв, за рахунок нарощення закупок етилового не денатурованого спирту і виноградних вин. Також збільшились закупки риби і ракоподібних, завдяки ввозу охолодженої і мороженої риби. Водночас зменшився імпорт на тютюн та замінники тютюну, цукру і кондитерських виробів з цукру.

Основними країнами-постачальниками аграрної продукції є країни ЄС (46%) Польща, Німеччина і Франція. Частка країн Азії складає 23% (Туреччина, Індонезія, Індія та Китай). Також Україна нарощує імпорт з Польщі, яка постачає яблука, шоколад і м'ясо птиці та з Німеччини і Італії, які постачають екстракти кави, етиловий спирт та інші продукти [3].

Незначні темпи й обсяги розвитку експортно-імпортних операцій в АПК свідчать про недосконалість розв'язання проблем адаптації зовнішньоекономічної діяльності до умов світового ринку. Основна причина – низька конкурентоспроможність вітчизняної сільськогосподарської продукції.

Для підвищення ефективності зовнішньоекономічної стратегії України та підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств слід враховувати такі напрямки: диверсифікація товарної структури українського експорту; запровадження енергоощадних технологій та впровадження технічної модернізації виробництва; удосконалення законодавчої бази в країні; сприяння залученню іноземних інвестицій; розширення ринків збуту – географічна диверсифікація; впровадження у виробництво нових високопродуктивних сортів та гібридів сільськогосподарських культур; ефективність та сприяння податкової, цінової, кредитної, фінансової і валютної політики та інші [5].

Для подальшого розвитку зовнішньоекономічної діяльності України та аграрного експорту, зокрема, необхідно вести внутрішню політику

стимулювання виробництва не лише сировини, а якісних та безпечних товарів та послуг, що буде сприяти ефективному економічному розвитку України та покращить показники експорту загалом.

#### **Список використаних джерел:**

1. Оцінка ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємств аграрного сектору регіону / А.В. Огієнко // Культура народів Причорномор'я. — 2009. — № 176. — С. 80-81
2. Експорт і імпорт України . [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/economy/gdp/eximp/>
3. Основні показники зовнішньої торгівлі України [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http://ucab.ua/ua/doing\\_agribusiness/zovnishni\\_rinki/osnovni\\_pokazniki\\_zovnishnoi\\_torgivli\\_ukraini](http://ucab.ua/ua/doing_agribusiness/zovnishni_rinki/osnovni_pokazniki_zovnishnoi_torgivli_ukraini)
4. Зовнішньоекономічна діяльність [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Державної служби статистики України – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Хаєцька О.П. Сучасні тенденції зовнішньоекономічної діяльності України. / О.П. Хаєцька / Економіка. Фінанси. Право. -- № 2/2. – 2017. – С.79-83.

## **ДІЯЛЬНІСТЬ СТРАХОВИХ БРОКЕРІВ ЯК СУБ'ЄКТІВ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В УКРАЇНІ**

**Л. А. Чвертко**

*Кандидат економічних наук, доцент*

*Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини*

В умовах макроекономічної нестабільності, що визначають діяльність суб'єктів господарювання усіх секторів економіки України, особливе місце відводиться системі управління ризиками.

Страховання як вид економічних відносин, котрі пов'язані із формуванням та використанням цільових грошових фондів, призначених для страхового захисту, є своєрідним механізмом передавання ризику від одних суб'єктів іншим за відповідну плату. Процес передавання ризику на відповідальність страхової компанії може відбуватися як безпосередньо від страхувальника до страховика, так і через страхових посередників. Неабияку роль у цьому процесі відіграють страхові брокери, які належать до групи прямих посередників та здійснюють консультаційний супровід страхувальника на етапі укладання, виконання, модифікації і припинення договору страхування.

В Україні зазначений вид брокерської діяльності дотепер не набув належного розвитку і знаходиться на стадії становлення. Зокрема, на це вказує надто низький показник частки договорів страхування укладених страховими брокерами у загальній кількості договорів на страховому ринку: впродовж 2012-2016 рр. його величина не сягнула межі 1% (рис. 1).